

Методична розробка практичного заняття № 12.1

Предмет: Українська мова (за професійним спрямуванням).

Тема: Стилiстичнi норми

- Вивчити стилістичні норми;
- Знати стилі та типи мовлення;
застосовувати загальні вимоги до різностильових текстів.

Морфологічні та синтаксичні норми сучасної української літературної мови, варіанти норм.

Тип заняття: практичне. (6 год.вс.)

Тривалість заняття: 2 годин.

Місце проведення: аудиторія.

I. Актуальність теми: Опанувати мову на рівні фахового спілкування. Розширити лексичний і термінологічний запас з метою подальшого використання в процесі навчання і майбутньої професійної діяльності. Тому що, мова — це скарбниця духовних надбань нації, досвіду співжиття, праці й творчості багатьох поколінь. У її глибинах — філософський розум, витончений естетичний смак, поетичність, сила надзвичайної чутливості до найтонших переливів людських почуттів і явищ природи. Разом із тим мова — це і своєрідний оберіг звичаїв і традицій, запорука інтелектуального зростання. Належачи до так званих вторинних систем, мова існує не автономно, а в людському суспільстві, похідною від якого є. Існує вона як різноманітні акти мовлення, що повторюються усно та фіксуються письмово. І є основною формою національної культури й насамперед першоосновою літератури. Сучасна освічена людини має знати не лише мовні норми, а й бути активним учасником суспільного життя, тому що політична та суспільно-економічна сфери впливають на розвиток і розгортання мовної політики в країні.

Д.3. Ввести словосполучення до складу речення, вивчити, створити презентацію

по предложению делегата
по Вашему желанию
называть **по** имени
концерт **по** заявкам
по требованию
по собственному желанию
по нашим подсчетам
по семейным обстоятельствам
действовать **по** правилам
по согласию сторон
по специальности
по постановлению
по приказу директора

на пропозицію делегата
на Ваше бажання
називати **на** ім'я
концерт **на** замовлення
на вимогу
за власним бажанням
за нашими підрахунками
за сімейних обставин
діяти **за** правилами
за згодою сторін
із фаху, за фахом
за ухвалою
за наказом директора

по договорённости
по итогам
по необхідности
по совместительству
по случаю празднования
комісія **по** вопросам
обратиться **по** вопросу
конспект **по** математике
по многим причинам
данные **по** учету
специалист **по** економике
по направлению к городу
осталось **по** наследству
(спадщину)
по мере возможности
уехать **по** делу
по болезни (отпуск)
по техническим причинам
по негодности списать
по ошибке
по безналичному расчёту

по факсу
сообщить **по** телефону
передать **по** телеграфу
младше **по** возрасту
в адрес
в виду (иметь)
в должность вступать
в завершение
в защиту
в нашу пользу
в рассрочку
в расход
в силу изложенного
в случае наводнения
в честь праздника
в праздники
в министерство
вовлечь **в** работу
в соответствии
в состав вошли (комиссии)
в пример
в пяти шагах
в те времена

за домовленістю
за підсумками
через необхідність
за сумісництвом
з нагоди святкування
комісія **з** питань
звернутися **з** питань
конспект **із** математики
з багатьох причин
дані **з** обліку
фахівець **з** економіки
у напрямку міста
лишилось **у** спадок

у міру можливості
поїхати **у** справі
через хворобу (відпустка)
через технічні причини
через непридатність списати
через помилку, помилково
безготівковим розрахунком,
безготівково
факсом
повідомити телефоном
переказати телеграфом
молодший віком
на адресу
на увазі (мати)
на посаду (ставати)
на завершення
на захист
на нашу користь
на виплат
на видаток
зважаючи **на** викладене
на випадок повені
на честь свята
на свята
до міністерства
залучити **до** роботи
відповідно **до**, згідно **з**
до складу ввійшли (комісії)
за приклад
за п'ять кроків
за тих часів

в двух словах
в негодность пришло
в последнее время
в прошлом году
в силу (вступать)
в значительной мере
в некоторой мере
в течение недели

двома словами
непридатним стало
останнім часом
торік, минулого року
набирати чинності
значною мірою
деякою мірою
протягом тижня

Д.3. Ввести словосполучення до складу речення, вивчити, створити презентацію

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2004. – 342 с.
2. Биби́к С.П., Михно І.Л., Пустовіт Л.О., Сюта Г.М. Універсальний довідник практикум з ділових паперів. – К.: Довіра, 1997. – 399 с.
3. Деркач П.М. Короткий словник синонімів української мови. – Львів-Краків-Париж: Просвіта, 1993. – 208 с.
4. Ділова українська мова: Навч. посіб / О.Д. Горбул, Л.І. Галузинська, Т.І. Ситнік, С.А. Яременко; За ред. О.Д. Горбула. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2000. – 226 с.
5. Дудик П.С. Стилїстика української мови: Навчальний посібник. – К.: Вид центр «Академія», 2005. – 307 с.
6. Економічна енциклопедія: У 3 томах / Голова ред. ради Б.Д. Гаврилишин. – К.: Вид. центр «Академія», 2000.
7. Зубенко Л.Г., Немцов В.Д. Культура ділового спілкування: Навчальний посібник. – К.: “ЕксОб”, 2000. – 200 с.
8. Кірічок О.Г., Корбутяк В.І., Процюк В.К., Дубич К.В. Документування у менеджменті: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 216 с.
9. Козачук Г.О. Українська мова – для абітурієнтів: Навч. посібник. – К.: Вища шк., 1993. – 272 с.
10. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: Навч. посіб. – К.: Юніверс, 2003. – 280 с.
11. Корж А.В. Ділова українська мова для юристів. Лекції та комплексні завдання: Навч. посібник. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2002. – 176 с.
12. Костриця Н.М., Свистун В.І., Ягупов В.В. Методика навчання студентів спілкуванню в управлінській діяльності: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 272 с.
13. Мамрак А.В. Українське документування: мова та стиль: Навчальний посібник: Вид. третє. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 304 с.
14. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови: Навчальний посібник. – К.: Вид. центр «Академія», 2007. – 359 с.
15. Мозговий В.І. Українська мова у професійному спілкуванні. Модульний курс: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 592 с.
16. Паламар Л.М., Кацавець Г.М. Мова ділових паперів: Практ. посібник. – К.: Либідь, 1996. – 208 с.
17. Практикум з українського ділового мовлення / Л.Г. Погиба, Н.Г. Шкурятяна, Т.О.Грибіниченко та ін. – К.: ФАДА, ЛТД, 2002. – 359 с.
18. Пономарів О. Культура слова: мовностилістичні поради: Навч. посібник. – 2-е вид., стереотип. – К.: Либідь, 2001. – 240 с.
19. Потелло Н.Я. Теорія і практика ділового мовлення: Навч. посібник. – К.: МАУП, 1999. – 132 с.
20. Потелло Н.Я., Скиртач Г.Є. Українське ділове мовлення і спілкування: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2003. – 440 с.
21. Пустовіт Л.О., Скопненко О.І., Сюта Г.М., Цимбалюк Т.В. Словник іншомовних слів. – К.: Довіра, 2000. – 1018 с.

22. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. – Львів: В-во «Сполом», 2001. – 223 с.
23. Ренді Чарльз Еппінг. Путівник по світовій економіці для початківців. – Інститут демократії імені Пилипа Орлика, 1995. – 143 с.
24. Сайтарли І.А. Культура міжособистісних стосунків: Навчальний посібник. – К.: „Академвидав”, 2007. – 239 с.
25. Томан Іржі. Мистецтво говорити. – К.: В-во “Україна”, 1996. – 267 с.
26. Українська мова за професійним спрямуванням. Практикум: Навчальний посібник / За ред. Т.В. Симоненка. - К.: Вид центр «Академія», 2009. – 270 с.
27. Українська мова. Практикум: Навч. посібник / Пазяк О.М., Сербенська О.А., Фурдуй М.І., Шевченко Л.Ю. – К.: Либідь, 2000. – 384 с.
28. Українська мова професійного спілкування: Навчальний посібник для студентів спеціальності “Туризм” / Матвєєва Г.В., Линчак І.М. – К.: КУТЕП, 2004. – 243 с.
29. Український правопис. – К.: Наукова думка, 1993. – 235 с.
30. Хміль Ф.І. Ділове спілкування: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2004. – 278 с.
31. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: Підручник. – К.: Атіка, 2004. – 590 с.
32. Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. – 4-е вид. – К.: Освіта, 2000. – 254 с.

Словники

1. Ганич Д.І., Олійник С.І. Русско-украинский и украинско-русский словарь. – К.: Лыбидь, 2020. – 560 с.
2. Ганич Д.І., Олійник С.І. Словник лінгвістичних термінів. – К.: Вища школа, 2015. – 360 с.
3. Головащук І.С. Російсько-український словник сталих словосполучень. - К.: Наукова думка, 2001. – 640 с.
4. Головащук І.С. Складні випадки наголошення. Словник-довідник. – К.: Либідь, 2001. – 192 с.
5. Головащук С. І. Словник наголосів. – К.: Наукова думка, 2010. – 205 с.
6. Головащук С. І. Словник-довідник з українського літературного слововживання. – К.: Наукова думка, 2004. – 448 с.
7. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. – К.: Видавництво «Українська книга», 2004. – 448 с.
8. Караванський С. Російсько-український словник складної лексики. – Львів: БаК, 2006. – 562 с.
9. Куньч З.Й. Універсальний словник української мови. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2007. – 848 с.
10. Олійник О., Сидоренко М.М. Російсько-український словник наукової термінології. – К., 2014. - 201 с.

11. Олійник О., Сидоренко М.М. Українсько-російський і російсько-український тлумачний словник. – К., 2011. – 186 с.
12. Орфографічний словник української мови / Уклад. Головащук І.С. – К., 2014. – 245 с.
13. Орфоепічний словник української мови: В 2 т. /Уклад. М.М. Пещак та ін. - К.: Довіра, 2011. – 955 с.
14. Російсько-український словник-довідник: Близько 102 тис. слів і сполучень. 2-е від. / Упоряд. О.І. Скопненко, Т.В. Цимбалюк; За ред. В.М. Брицина. - К.: Довіра, 2018. – 942 с.
15. Російсько-український фразеологічний словник: Фразеологія ділової мови / Уклад. Підмогильний В., Плужник Є. – К., 2013. – 574 с.
16. Словник іншомовних слів / За ред. О.Мельничука. – К.: Гол. ред. української рад. енциклопедії, 2015. – 774 с.
17. Словник скорочень в українській мові: Понад 21 000 скорочень / Уклад.: Н.Д. Гула, В.В. Жайворонок, Л.П. Жарова та ін.; За ред. Л.С. Паламарчука. – К.: Вища школа. Головне вид-во, 2018. – 512 с.
18. Словник труднощів української мови: Біля 15 000 слів / Д.Г. Гринчишин, А.О. Капелюшний, О.М. Пазак та ін.; За ред. С.Я. Єрмоленко. – К.: Рад. шк., 2019. – 336 с.
19. Словник української мови: У 11 т. – К., 1971 – 2019.
20. Словник-довідник з культури української мови / Д.Гринчишин, А. Капелюшний, О.Сербенська, З.Терлак. – К.: Знання, 2016. – 367 с.
21. Тараненко А.А., Брицын В.М. Русско-украинский словарь для деловых людей. – К., 2012. – 445 с.
22. Український орфографічний словник: Близько 165 тис.слів / За ред. В.М. Русанівського – К.: Довіра, 2016. - 940 с.
23. Шевчук С.В. Російсько-український словник ділового мовлення - Русско-украинский словарь деловой речи. – К.: Вища школа, 2018. – 487 с.

Інтернет – ресурси

1. www.litopys.org.ua
2. www.mova.info
3. www.novamova.com.ua
4. www.pereklad.kiev.ua
5. www.pravopys.net
6. www.r2u.org.ua
7. www.rozum.org.ua